

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण
प्राधिकृत प्रकाशन

गुरुवार, जून ४, १९९८/ज्येष्ठ १४, शके १९२०

इतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पुढठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार-अ

महाराष्ट्र शासनाने केंद्रीय अधिनियमान्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल
यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

महसूल व वन विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२; दिनांक ४ जून १९९८

भारताचे संविधान.

क्रमांक संकीर्ण. १०९३/प्र.क्र. २/ई-१०.—भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद ३०९ च्या परंतुकाद्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून याबाबतीत करण्यात आलेल्या व राज्यात किंवा राज्याच्या कोणत्याही भागात अस्तित्वात असलेल्या नियमांचे, आदेशांचे किंवा लेखांचे अधिक्रमण करून महाराष्ट्राचे राज्यपाल याद्वारे महाराष्ट्र शासनाच्या महसूल व वन विभागाच्या नियंत्रणाखालील तलाठ्यांच्या संवर्गामधून मंडल अधिकारी या पदावर पदोन्नतीसाठी पुढील अर्हता नियम करित आहेत.

१. संक्षिप्त नाव व प्रारंभ.—(अ) या नियमास "तलाठ्यांच्या संवर्गामधून मंडल अधिकारी पदावरील पदोन्नतीसाठी महाराष्ट्र महसूल अर्हता परीक्षा नियम, १९९८" असे म्हणू शकता.

(ब) हे नियम राजपत्रामध्ये प्रसिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

२. व्याख्या.—या नियमात, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,—
- (अ) “परिशिष्ट” म्हणजे या नियमाचे परिशिष्ट;
- (ब) “परीक्षा” म्हणजे महाराष्ट्र शासनाच्या महसूल व वन विभागातील त संवर्गाला मंडळ अधिकारी या पदावर पदोन्नती देण्यासाठी विहित करण्यात आलेली परीक्षा;
- (क) “राजपत्राचा दिनांक” म्हणजे हे नियम अंमलात आल्याचा दिनांक;
- (ड) “शासन” म्हणजे महाराष्ट्र शासन.

३. पात्रता.—परीक्षेला बसण्यास पात्र होण्याकरिता तलाठ्यांकरिता विहित दुय्यम सेवा विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण होणे, तसेच तलाठी म्हणून किमान तीन वर्षे सेवा होणे आवश्यक आहे.

४. परीक्षा उत्तीर्ण होण्याची आवश्यकता.—या नियमांच्या तरतुदींच्या अधीन राजपत्राच्या दिनांकाच्या आधी किंवा नंतर नियुक्ती करण्यात आलेल्या तलाठ्याला नित्ये परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळाली नसेल तर मंडळ अधिकारी पदावर पदोन्नत्यास पात्र होण्यासाठी या नियमांच्या तरतुदीनुसार परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे.

५. परीक्षा उत्तीर्ण होण्यासाठी कालावधी व संधींची संख्या.—(१) नियम ३च्या तरतुदीनुसार राहून राजपत्राच्या दिनांकानंतर नियुक्त करण्यात आलेल्या प्रत्येक तलाठ्यास ८ अन्वये परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळाली नसेल तर तलाठ्यांच्या पदावरील नेमणुकीच्या दिनांकापासून नऊ वर्षांत आणि तीन संधींमध्ये परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे.

(२) राजपत्राच्या दिनांकापूर्वी नियुक्त करण्यात आलेल्या आणि नियम ३ अन्वये पात्र असणाऱ्या तलाठ्याला नियम ८ अन्वये ही परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळाल्यास राजपत्राच्या दिनांकापासून चार वर्षांत आणि तीन संधींमध्ये परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे. तसेच “मंडळ अधिकारी” पदावर आधीच पदोन्नती देण्यात आलेल्या तलाठ्यांना “महाराष्ट्र महसूल विभाग मंडळ अधिकारी (सेवाप्रवेश)” नियम, १९ तरतुदीनुसार उक्त परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळाली नसेल तर त्यांच्या पदावरील तारखेपासून तीन वर्षांच्या आत अथवा ३१ डिसेंबर १९९९ यापैकी जी नंतरची असेल त्या तारखेपर्यंत मंडळ अधिकार्यांच्या पदावरील पदोन्नतीसाठी विहित केलेली परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक असेल.

६. परीक्षा उत्तीर्ण न झाल्यास होणारे परिणाम.—(१) एखादा तलाठी या निवृत्तिते केल्या कालावधीत व संधींमध्ये परीक्षा उत्तीर्ण न झाल्यास मंडळ अधिकारी पदावर पदोन्नती देण्याच्या प्रयोजनासाठी, जे त्याच्या अगोदर परीक्षा उत्तीर्ण झालेले किंवा ज्यांना परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळालेली असेल अशा सर्व तलाठ्यांना त्याची ज्येष्ठता लागेल. तसेच ज्येष्ठता सूचीत अशा तलाठ्यांस, जे तलाठ्यांवर विहित असतील व जे त्यांच्या नंतर परंतु या नियमामध्ये विहित केलेल्या कालावधीत संधींमध्ये परीक्षा उत्तीर्ण होतील किंवा ज्यांना परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्यात आली अशा सर्व तलाठ्यांच्या खाली त्यांचा ज्येष्ठता क्रम लागेल.

भाग चार-अ] महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असा., जून ४, १९९८/ज्येष्ठ १४, शके १९२०

(२) राजपत्राच्या दिनांकापूर्वी मंडळ अधिकारी पदावर पदोन्नती देण्यात आलेले जे तलाठी नियम ५(२) मध्ये प्रस्तावित केल्यानुसार दिनांक ३१ डिसेंबर १९९९ रोजी अथवा त्यापूर्वी परीक्षा उत्तीर्ण होणार नाहीत ते सदर परीक्षा उत्तीर्ण होईपर्यंत अथवा त्यांना सदर परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सुट मिळोपर्यंत कोणतीही वार्षिक वेतनवाढ मिळण्यास हक्कदार राहणार नाहीत.

७. परीक्षेला बसण्याकरिता संधी.--नियम ६ च्या तरतुदींना अधीन राहून एखाद्या तलाठीच्या परीक्षेला बसण्यासाठी कितीही वेळा संधी मिळू शकेल.

८. सूट.--राजपत्राच्या दिनांकापूर्वी वा नंतर जो तलाठी ४५ वर्षे वयाचा झाला असेल त्या तलाठीचा परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्यात येईल.

मात्र नियम ६ च्या तरतुदीनुसार त्याने गमावलेली ज्येष्ठता अशी सूट मिळाल्यामुळे पूर्ववत होणार नाही.

९. परीक्षा घेण्याची वेळ.--सर्वसाधारणपणे ही परीक्षा मराठीतून संबंधित विभागीय आयुक्तांमार्फत दर वर्षी एप्रिल व ऑक्टोबरमध्ये दोनदा घेण्यात येईल.

१०. परीक्षा घेण्यात न आल्यास त्याचे परिणाम.--एखाद्या विशिष्ट वर्षी/अर्ध वर्षी कोणत्याही कारणास्तव परीक्षा घेण्यात आली नाही तर नियम ५ मध्ये विहित केलेला संधी कालावधीची गणना करताना ते विशिष्ट वर्ष/अर्ध वर्ष यांची संगणना करता येणार नाही.

११. पाठ्यक्रम.--परीक्षेचा पाठ्यक्रम आणि प्रत्येक प्रश्नपत्रिकेकरिता असलेले गुण परिशिष्ट "अ" मध्ये नमूद केल्यानुसार असतील.

१२. परीक्षा उत्तीर्ण होण्यासाठी मानक.--प्रत्येक प्रश्नपत्रिकेच्या एकूण गुणांच्या ५० टक्के गुण हे परीक्षा उत्तीर्ण होण्याचे मानक असेल.

१३. विशेष गुणवत्ता.--जो तलाठी पहिल्या प्रयत्नामध्ये परीक्षा उत्तीर्ण होईल आणि कोणत्याही प्रश्नपत्रिकेमध्ये ७० टक्के किंवा त्याहून अधिक गुण मिळविले त्यांच्या त्या परीक्षेमध्ये विशेष गुणवत्तेची नोंद गोपनीय अहवालात घेण्यात येईल.

१४. परीक्षेतील एखाद्या विषयामध्ये सूट.--परीक्षेमध्ये अनुत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारास कोणत्याही विषयामध्ये ५५ टक्के किंवा जास्त गुण मिळाले असतील तर त्याला त्या विषयासाठी पुन्हा बसण्यास सूट देण्यात येईल.

१५. परीक्षेला बसण्याकरिता अर्ज.--परीक्षेला बसण्याकरिता इच्छुक असणाऱ्या प्रत्येक तलाठी संबंधित महसुल उच्चविभागाच्या उच्चविभागीय अधिकार्यांकडे परिशिष्ट "ब" मध्ये विहित केल्या नमुन्यात लेखी अर्ज करावा.

(१)

(२)

(३)

(४)

(ब) जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या कार्य-पद्धतीची नियम पुस्तिका.

(क) सर्वेक्षण व जमाबंदी नियम पुस्तिका, खंड १ व खंड २ मेधील पुढील भाग.

खंड १.—

प्रकरण

(१) प्रास्ताविक

(२) जमीन महसूल प्रशासनाची भारतीय पद्धती.

(७) मूळ जमाबंदी.

(८) पूर्नरिक्षण जमाबंदी

(९) भोगवट्याचा अधिकार व दायित्वे.

खंड २.—

(१) प्रास्ताविक.

(८) जमाबंदी कार्यपद्धती.

(९) आकारणीची गणना.

(१०) सर्वेक्षण व जमाबंदी अभिलेख.

परिशिष्ट "ब"

(नियम १५ पहा)

तलाठी या संवर्गाला महसूल अर्हता परिक्षेला प्रवेश मिळविण्याकरिताच्या अर्जाचा नमुना

- (१) अर्जदारांचे संपूर्ण नाव
(आडनावापासून सुरू करून)
- (२) महसूल विभाग व उप विभाग
- (३) तलाठी म्हणून नियुक्तीचा दिनांक
- (४) ज्या वर्षी अर्जदार महसूल अर्हता परिक्षेला वसू
इच्छितो ते वर्ष.
- (५) कितवा प्रयत्न
- (६) जर अर्जदाराला कोणत्याही प्रश्नपत्रिकामधून
सूट मिळालेली असेल तर,—
(अ) ज्या परिक्षेला बसलेला होता त्या परिक्षेचे
वर्ष.
(ब) आसन क्रमांक
(क) सूट मिळालेल्या प्रश्नपत्रिकेचे नाव/
प्रश्नपत्रिकांचो नावे.
(ड) मिळालेल्या गुणांची टक्केवारी
- (७) अर्जदार विभागीय दुय्यम सेवा परिक्षा उत्तीर्ण
झाल्याचा दिनांक.

दिनांक :

अर्जदाराची सही.

(फक्त कार्यालयीन वापराकरिता)

अर्जदाराने स्तंभ क्रमांक ३, ५, ६ व ७ मध्ये नमूद केलेली माहिती अचूक असल्याचे आढळून
आले आहे.

क्रमांक :

..... कार्यालय

दिनांक ४ जून १९९८.

कार्यालय प्रमुख/उप विभागीय अधिकारी
जिल्हा

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

आर. एम. प्रेमकुमार,
प्रधान सचिव (महसूल).

REVENUE AND FORESTS DEPARTMENT

Mantralaya, Mumbai 400 032, dated the 4th June 1998.

CONSTITUTION OF INDIA.

No. MSC. 1093/CR-2/E-10.—In exercise of the powers conferred by proviso to the article 309 of the Constitution of India ; and in supersession of all the existing rules, orders or instruments issued in this behalf, and in force in the State or any part thereof, the Government of Maharashtra hereby pleased to make the following qualifying rules for promotion to the post of Circle Officer from the cadre of Talathis, under the Revenue and Forests Department of the Government of Maharashtra, namely :—

1. (1) *Short title and commencement.*—These rules may be called “Maharashtra Revenue Qualifying Examination for promotion to the post of Circle Officer (from the cadre of Talathis) Rules, 1998.”

(2) They shall come into force on the date of their publication in the *Official Gazette*.

2. *Definitions.*—In these rules, unless the context requires otherwise

(a) “Appendix” means Appendix to these rules ;

(b) “Examination” means revenue qualifying examination for promotion to the post of Circle Officer from the cadre of Talathis in the Revenue and Forests Department of the Government of Maharashtra ;

(c) “Gazette date” means date of coming into force of these rules

(d) “Government” means the Government of Maharashtra.

3. *Eligibility.*—For being eligible to appear for the Examination, a Talathi must have passed Sub-Service Departmental Examination prescribed for Talathis and must have completed three years continuous service as a Talathi.

4. *Necessity of passing Examination.*—Subject to the provisions of these rules, the Talathis who are appointed before or after the Gazette date, and are exempted from passing the Examination under rule 8, shall have to pass the Examination in accordance with the provisions of these rules for being eligible for promotion to the post of Circle Officer.

5. *Period and number of chances for passing the Examination.*—(1) Subject to the provisions of rule 3 every Talathi appointed after the Gazette date shall be required to pass the Examination unless he is exempted from passing the Examination under rule 8 within the period of nine years and three chances from the date of regular appointment to the post of Talathi.

(2) A Talathi appointed before the Gazette date and who is otherwise eligible under rule 3 shall be required to pass the Examination, unless he is exempted from passing the Examination under rule 8, within the period of nine years and three chances from the Gazette date. So also the Talathi who are promoted to the post of Circle Officer shall be required to pass the Examination prescribed for promotion to the post of Circle Officer within three years from

the date of his promotion or before the 31st December 1999 whichever is later, unless he is exempted from passing the said Examination as per the provisions of the Maharashtra Revenue Department Circle Officer (Recruitment) Rules, 1996.

6. *Consequences of failure to pass Examination.*—(1) A Talathi who fails to pass the Examination within a period and chances specified in these rules shall be placed below all the Talathis, who have passed or who have been exempted from passing the Examination before him for the purpose of promotion to the post of Circle Officer. His seniority shall be fixed below all those who are senior to such Talathi and who may pass or may be exempted from passing the Examination after him but within the prescribed period and chances specified in these rules.

Those who are promoted to the post Circle Officer before the Gazette date, if they fail to pass the Examination on or before the 31st December 1999, as prescribed in Sub Rule (2) of rule 5, shall not be entitled to any annual increment till they pass the Examination or have been exempted from passing the Examination.

7. *Chances for appearing for Examination.*—Subject to the provisions of rule 6 a Talathi may avail of any number of chances for appearing the Examination.

8. *Exemption.*—A Talathi who has attained the age of 45 years on or after the Gazette date or attained that age thereafter, shall be exempted from passing the Examination:

Provided that, the seniority lost by him in accordance with the provisions of rule 6 shall not be restored to him on account of such exemption.

9. *Examination when to be held.*—Ordinarily the Examination shall be held in Marathi twice in a year in the months of April and October by respective Divisional Commissioners.

10. *Consequences when Examination not held.*—If for any reason, the Examination is not held in that particular year or half year, then that particular year or half year, as the case may be, and chance shall be excluded in computing the period specified in rule 5.

11. *Syllabus.*—The syllabus for the Examination and the marks allotted for each paper shall be as mentioned in Appendix 'A'.

12. *Standard for passing of Examination.*—The Standard for passing the Examination shall be 50 per cent of the total marks in each paper.

13. *Special Merit.*—A Talathi who passes the Examination in the first attempt and secures 70 per cent or more marks in any paper, shall be considered to have passed the Examination with credit and an entry shall be recorded in his Confidential Record.

14. *Exemption from appearing in any paper.*—A Candidate who fails in the Examination but secures 55 per cent or more marks in any paper shall be exempted from appearing in that paper in his subsequent attempts.

15. *Application form for appearing for Examination.*—Every Talathi who desires to appear for the Examination shall apply, in writing in the form prescribed in Appendix 'B', to the Sub-Divisional Officer of the concerned Revenue Sub-Division.

APPENDIX 'A'

SYLLABUS FOR REVENUE QUALIFYING EXAMINATION

Serial No.	Paper No.	Judicial Questions on	Marks	Total
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Paper No. I (with books)	(a) Indian Evidence Act, 1872 (b) The Criminal Procedure Code 1973 [Chapter I to 8, 10 to 14, 19, 20, 23 (Part-A) 27, 32, 33, 34.] (c) High Court Criminal Manual 1960 (Chapter I to III, V, XVIII, XX, XIV, XXV, XXVI, XXVII).	100	3 H
2	Paper No. II	Judicial Question on— (a) Bombay Village Panchayats Act, 1958 (without book). (b) The Maharashtra Village Police Act, 1967 (without book). (c) The Bombay Police Act, 1951 (without book).	100	3 H
3	Paper No. III (without books)	Revenue Questions on— (a) Maharashtra Land Revenue Code Rules thereunder/Maharashtra Land Revenue Manual Vol. I. (b) Indian Forests Act, 1927	100	3 H
4	Paper No. IV (with books)	Revenue Questions on— (a) Maharashtra Municipalities Act, 1965 and Rules thereunder. (b) Maharashtra Zilla Parishads and Panchayat Samiti Act, 1961 and Rules thereunder.	100	3 H

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		(c) Bombay Prohibition Act and Rules thereunder 1949.		
		(d) Land Acquisition Act and Rules thereunder 1894.		
		(e) Irrigation Act, 1976 and Rules thereunder.		
		(f) Bombay Wild Animals and Wild Birds Protections Act, 1951 and Rules thereunder.		
5	Paper No. V (with books)	Maharashtra Land Revenue Manual Volumes II, III, IV and V.	75	2½ Hours
6	Paper No. VI (with books)	(i) Bombay Financial Rules, 1959 (F.P. No. 1) Chapter 1 to 6, 11 and 12. (ii) Maharashtra Contingency Expenditure Rules, 1965 (F.P. No. 9). Part I, Section I to VI and Part II Section 1 to 11. (iii) Maharashtra Budget Manual 2nd Edition (F.P. No. X) [Chapter 1, 2, 3, 4 to 7, 9, (except paragraphs 112 to 117) X to XII and Appendix 8.] (iv) Maharashtra Civil Service (General conditions of services) Rules, 1981. (v) Maharashtra Civil Service (Pay) Rules, 1981. (vi) Maharashtra Civil Service (Joining Time, Foreign Service and Payment during Suspension, Dismissal and Removal from Service) Rules, 1981. (vii) Bombay Civil Services Rules Manual (F.P. No. 5) Chapter XII Part III to VIII relating to T.A. only XV and XVII of Volume I).	100	3 Hours

-255-

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7	Paper No. VII (With books)	Revenue Question on — (a) Bombay Tenancy and Agricultural Land Act, 1948 and Rules thereunder. (b) Manual of Office Procedure of Collectorate. (c) Portion from Survey and Settlement Manual Vol. I and Vol. II. Volume I— Chapters— (I) Introductory (II) The Indian System of Land Revenue Administra- tion. (VII) The Original Settlement (VIII) The Revision Settle- ment. (IX) The Rights and Obliga- tions of the Occupation. Volume II— (I) Introductory (VIII) Settlement Procedure (IX) The Calculation of Assessment. (X) Survey and Settlement Record.	75	2½ Hours

APPENDIX 'B'

APPLICATION FORM FOR ADMISSION TO THE REVENUE QUALIFYING EXAMINATION FOR THE CADRE OF TALATHI

- (1) Applicant's full name
(Beginning with Surname) ..
- (2) Revenue Division and Sub-Division ..
- (3) Date of appointment as Talathi ..
- (4) Year in which he desires to appear for the Revenue Qualifying Examination.
- (5) Attempt number ..
- (6) If an applicant has been exempted from any paper/papers—
- (a) Year of Examination (in which he had appeared).
- (b) Seat Number ..
- (c) Name/Names of the question paper/papers in which he has been exempted.
- (d) Percentage of the marks obtained

Date :

Signature of Applicant.

(For Office use only)

The information filed by the applicant mentioned in Column 3, 5, 6 and 7 is found correct.

No.

Head of Office/Sub-Divisional
Officer,

Office of the

District

Date :

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

R. M. PREMKUMAR,
Principal Secretary (Revenue).

(१३)